

RIKOSREPORTAASI SUOMESTA

2000-LUKU

2005

SAGA EGMONT

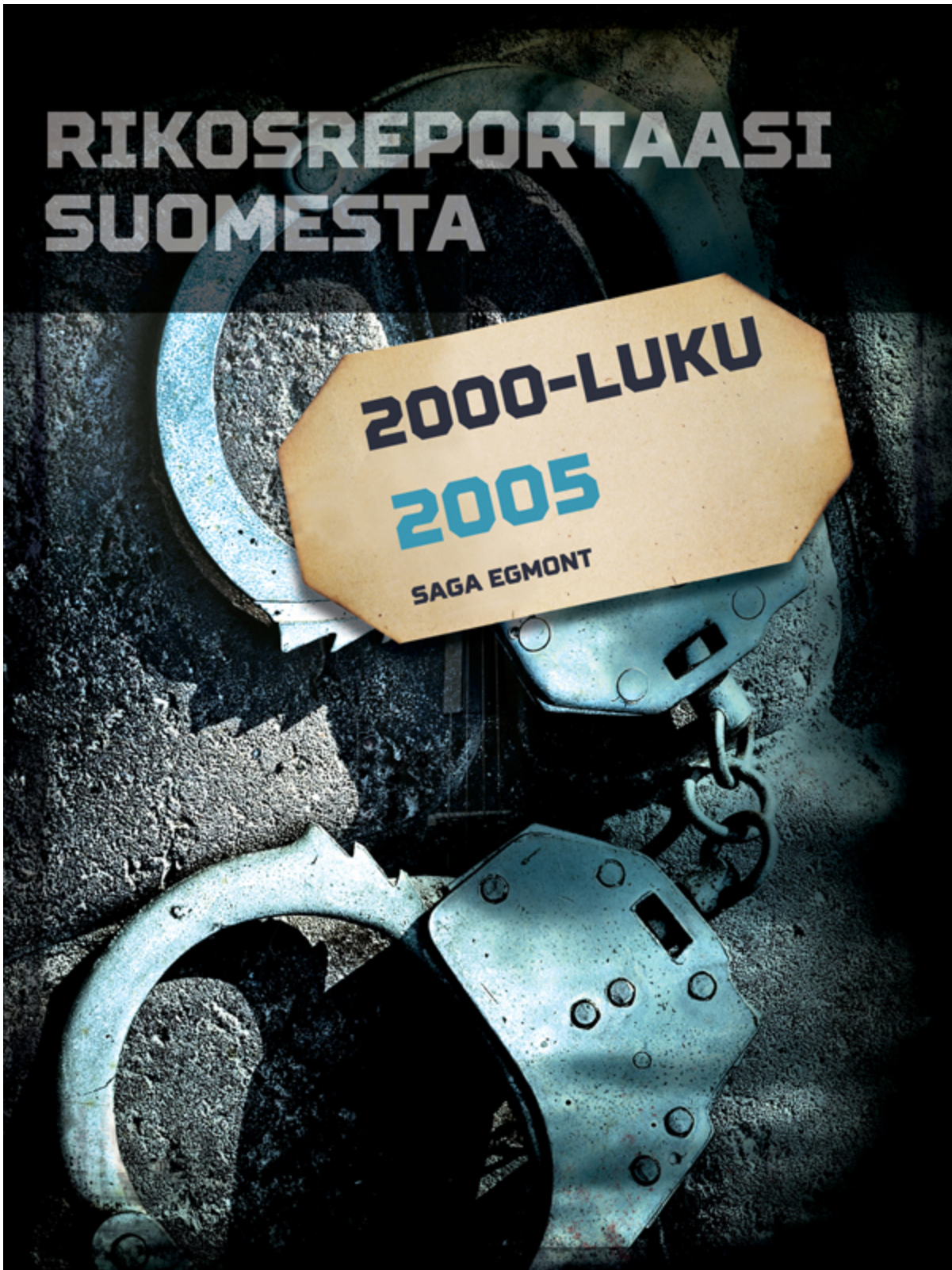

RIKOSREPORTAASI SUOMESTA

2000-LUKU

2005

SAGA EGMONT

Diverse

RIKOSREPORTAASI
SUOMESTA 2005

SAGA EGMONT

Rikosraportti Suomesta 2005

Cover illustration: Shutterstock

Copyright © 2005, 2018 Diverse ja Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711972083

1. e-kirjapainos, 2018

Koko: EPUB 2.0

Tämä on tekijänoikeuslain suojaama kirja. Kopiointilupa muuhun kuin henkilökohtaiseen käyttöön on tehtävä sekä Lindhardt og Ringhofin että kirjailijan kanssa.

lindhardtogringhof.dk

Lindhardt ja Ringhof Kustantamo OY, Egmont-yhtiö

Alkusanat

Rikostorjunnan painotuksiin ja kehittämiskohteiden valintaan on vaikuttanut vuonna 2004 valmistunut hallituksen sisäisen turvallisuuden ohjelma ja erityisesti talousrikostorjuntaa koskevat selvitykset. Poliisin ylijohdolla on ollut keskeisesti mukana näiden valmistelussa.

Viime vuosina rikostorjunnan keskeisinä kehittämis- ja painopistealueina ovat olleet massarikollisuuden ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta. Massarikollisuuden torjunnassa on keskeistä selvitystason nostaminen; on tärkeä panostaa muun muassa rikospaikkatutkintaan, rikoksesta epäiltyjen rekisteröintiin, tekijäkeskeiseen tutkintamalliin, pimeiden rikosten sarjoittamiseen sekä analysointiin. Toimenpiteet massarikostorjunnan kehittämiseksi ovat jo tuottaneet toivottua tulosta, josta konkreettisenä osoituksena on omaisuusrikosten selvittämistason nouseminen.

Myös järjestäytyneen rikollisuuden torjunta on ollut onnistunutta; järjestäytyneiden rikollisryhmien ja niihin kuuluvien jäsenten määrä ei ole viimeisten vuosien aikana kasvanut juurikaan. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa on tehostettu muun muassa poliisin ylijohdon analyysimääräyksellä sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitosten yhteisten rikostiedustelu- ja

analyysiyksiköiden perustamisella. Koska järjestäytynyt rikollisuus on lähes aina ylikansallista, tulee sen torjuntaa yhä kehittää kansainvälisen yhteistyön osalta.

On hyvä huomioida, että myös väkivaltarikollisuuden tutkintaa ja ennalta ehkäisemistä tullaan kehittämään.

Tänä vuonna on erityisen tärkeää painottaa talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa. Myös valtioneuvoston 23. syyskuuta 2004 hyväksymässä sisäisen turvallisuuden ohjelmassa tavoitteiksi asetettiin saada entistä suurempi osa piiloon jäävästä talousrikollisuudesta viranomaisten tietoon, vähentää niiden kokonaismäärää ja lyhentää käsittelyaikoja.

Pääkaupunkiseudun osalta talousrikostutkintaa kehitetään toiminnolla, joka turvaa yksittäisten talousrikosten yhdenmukaisen tehokkaan esikäsittelyn. Tarkoituksena on, että kussakin talousrikostutkintayksikössä on käytössä yhdenmukaiset johtamis- ja työskentelytavat ja esitutkintaan sovelletaan niin sanottua prosessityöskentelymallia, jolla turvataan talousrikosten laadukas ja nopea tutkinta. Kytkemällä talousrikollisuus osaksi niin sanottua vakavan rikollisuuden kohdevalintamenettelyä saavutetaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta, ja viranomaisyhteistyötä edelleen kehittämällä tehostetaan piiloon jäävän talousrikollisuuden paljastumista ja rikoshyödyn takaisinsaantia.

Yhteiskunnallisesti katsoen tehokas rikostorjunta edellyttää poikkihallinnollista lähestymistä. On selvää, että vaikuttava rikollisuuden ennalta ehkäiseminen ei voi olla yhden viranomaisen vastuulla. On tärkeää, että eri hallinnonalojen viranomaiset pyrkivät omien sisäisten toimien lisäksi toteuttamaan toimia, joilla

yhteiskunnallisesti katsottuna saavutetaan vaikuttavin lopputulos rikollisuuden ennalta ehkäisyssä.

On myös erityisen tärkeää, että esimerkiksi muu julkishallinto, elinkeinoelämä ja yksityiset kansalaiset kantavat oman vastuunsa rikollisuuden vastaisessa taistelussa.

SUOMEN POLIISIN URHEILULIITON PUOLESTA

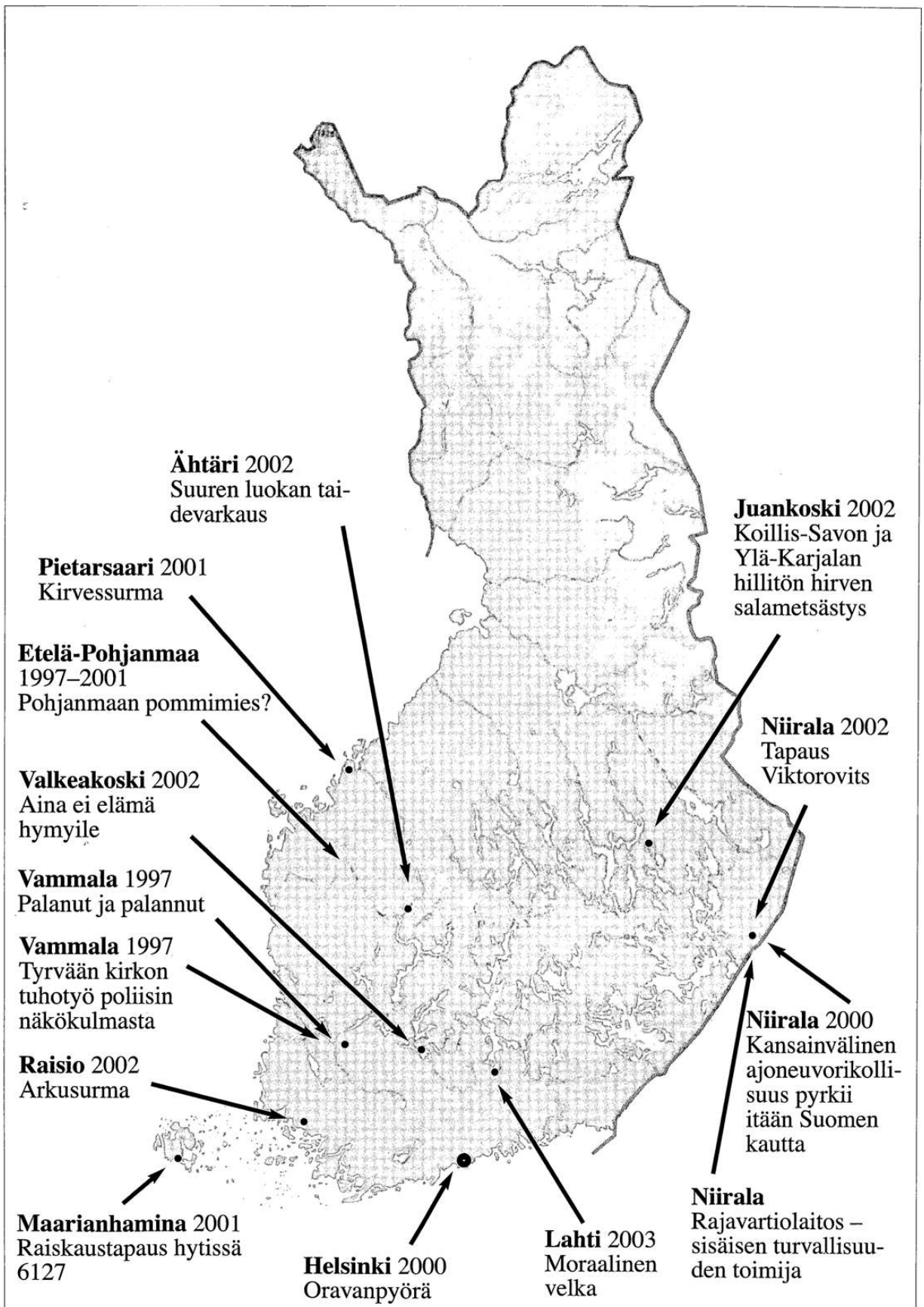

Reijo Naulapää

TOIMITUKSEN PUOLESTA

Jan-Erik Björkgård

Raiskaustapaus hytissä 6127

Karl-Johan Nyholm, maakunnan syytjä, Maarianhamina.

Poissa tolaltaan oleva nuori nainen saapuu aamuyöllä 4. marraskuuta 2001 noin kello 03.00 aikaan autolautta m/s Amorellan infopisteeseen ja kertoo joutuneensa kolmen ulkomaisen miehen raiskaamaksi hytissä numero 6127. Aluksen vahdit menevät välittömästi tämän jälkeen hyttiin ja ottavat miehet kiinni. Heidät viedään laivan putkatiloihin. Aluksen terveydenhoitaja puolestaan ottaa järkyttyneen tytön hoiviinsa.

Välittömästi sen jälkeen kun alus on aamulla saapunut Turun satamaan, nousee kolme konstaapelia alukseen. Laivalla suoritetaan alustavat puhuttelut, minkä jälkeen neitokainen toimitetaan Turun yliopistolliseen keskussairaalaan lääkärintutkimusta varten. Tämän jälkeen - ainoastaan noin seitsemän tuntia tapahtuman jälkeen - hänet jo kuulustellaan Eerikinkadun poliisilaitoksella.

Hänen nimensä on Tuula, hän on kotoisin suurehkosta suomalaisesta kaupungista ja hänellä on ikää 22 vuotta.

Tuulan kertomus esitutkinnassa

Tuula kertoi esitutkinnassa, että hän oli ollut laivalla työharjoittelussa. Hän oli lopettanut työt hieman ennen kello 23:a ja mennyt tämän jälkeen työtovereittensa kanssa ensin laivan ravintolaan ja myöhemmin diskoon. Hän nautti illan mittaan kolme tai neljä olutta, josta määrästä ei juurikaan tullut humalaan. Jossain vaiheessa hän meni takaisin aluksen seitsemännellä kannella sijaitsevaan tanssiravintolaan, jossa kolme nuorta ulkomaalaista miestä pyysi hänet pöytänsä. Hän menikin miesten luo ja jutteli heidän kanssaan jonkin aikaa sekä ruotsiksi että englanniksi.

Miesten sukujuuret olivat Lähi-idästä mutta he olivat asuneet Ruotsissa koko ikänsä.

Yksi miehistä pyysi Tuulan mukaansa hyttiin drinkille muiden jäädessä istumaan pöytään. Mies oli lyhyt, tummahko ja kalju. Heidän päästyään hyttiin miehen käytös muuttui täysin ja hän alkoi vaatia seksiä. Tuula vastasi kieltävästi, jolloin mies alkoi aiempaa tiukemmin vaatia seksiä. Miehen jatkettua tivaamista antoi Tuula jotenkin periksi ja myöntyi miehen vaatimukseen.

Ollessaan miehen kanssa yhdynnässä Tuula huomasi noiden kahden pöytään jääneen miehen tulleen hyttiin. Mies, jonka kanssa hän oli yhdynnässä, sai siemensyöksyn ja nousi hänen päältään. Tuulan alkaessa etsiä vaatteitaan lattialta tuli toinen hyttiin saapuneista miehistä hänen luokseen ja sanoi:

- I fuck you now!

Tuula vastasi hänelle kieltävästi, mutta kielloista huolimatta mies tuli hänen päälleen ja painoi hänet makuulle sänkyyn. Tuula muisteli yrittäneensä työntää miestä pois jaloillaan ja puraisseensa miestä käteen, minkä vuoksi mies löi häntä avokämmenellä muutaman kerran

kasvoihin. Mies kertoi olevansa Tukholman mafiasta ja uhkasi ampua häntä päähän. Tuulan vastustelusta huolimatta mies tuli hänen päälle ja työntyi hänen sisäänsä. Tuula yritti vielä vastustella jonkin aikaa, mutta alistui lopulta ja antoi miehen viedä yhdynnän loppuun. Saatuaan siemensyöksyn mies nousi Tuulan päältä. Tämä toinen mies oli tummaihoisempi kuin ensimmäinen, siilitukkainen ja hieman ensimmäistä miestä pitempi. Toisen miehen noustua hänen päältään tuli kolmas miehistä sängyn viereen. Tuula muisteli miehen puhuneen jotakin sellaista, että Tuula olisi ensimmäinen nainen, jonka kanssa hän on yhdynnässä. Tuula yritti työntää miestä kauemmas, kun tämä tuli hänen päälle. Hän pyysi miestä lopettamaan.

Vastustelusta huolimatta mies tuli Tuulan päälle ja työntyi hänen sisäänsä, minkä jälkeen Tuula jälleen alistui. Tällä kolmannella miehellä oli lyhyet kihartuvat hiukset, ja hän oli pituudeltaan jotakin ensimmäisen ja toisen miehen väliltä.

Kolmannen miehen lopetettua nousi Tuula ylös. Kaikki kolme miestä olivat tuolloin hytissä ja leikittelivät hänen alushousuillaan. Tuulaa aiemmin lyönyt ja uhkaillut mies alkoi uudelleen vaatia seksiä, jolloin Tuula huitaisi ja potkaisi yhtä miehistä.

Lähtiessään hytistä Tuula katsoi sen numeron. Se oli 6127. Hän meni infoon kertomaan tapahtuneesta. Tämän jälkeen hänet ohjattiin laivan terveydenhoitajan vastaanotolle.

Tuula ei muista kenenkään miehistä käyttäneen yhdynnässä kondomia. Itse hän käytti ehkäisypillereitä. Ollessaan yhdynnöissä miesten kanssa muisti hän niiden tehneen kipeää koko ajan, koska hän ei alun perinkään ollut

ollut innoissaan asiasta myöntyessään ensimmäisen miehen vaatimukseen.

Kuulustelun yhteydessä Tuulalle näytettiin hytistä 6127 kiinni otetut kolme miestä. Tuulalle näytettiin ensiksi Isac-niminen mies. Tuula tunnisti miehen hänet raiskanneeksi, lyöneeksi ja uhkailleeksi mieheksi, josta on kuulustelukertomuksessa puhuttu ”toisena miehenä”.

Seuraavaksi hänelle näytettiin Felix-niminen mies. Tuula tunnisti miehen hänet raiskanneeksi mieheksi, joka kertoi Tuulan olevan hänen ensimmäinen naisensa ja josta on kuulustelukertomuksessa puhuttu ”kolmantena miehenä”.

Lopuksi Tuulalle näytettiin Benjamin-niminen mies. Tuula tunnisti hänet mieheksi, jonka kanssa hän oli lähtenyt hyttiin ja jonka vaatimukseen hän oli suostunut. Tuula kertoi tunnistavansa miehet varmuudella.

Benjaminin kertomus esitutkinnassa

Benjamin kertoi esitutkinnassa, että hän oli ystävineen ollut m/s Amorellalla risteilyllä. He viettivät iltaa diskossa. Hän ei juonut ollenkaan alkoholijuomia. Noin kello 02.00–03.00 aikaan hän tapasi diskon ulkopuolella suomalaisen tytön, joka pyysi häneltä tupakkaa. He juttelivat jonkin aikaa ja tyttö kysyi, oliko Benjaminilla hytissään alkoholia. Hän vastasi, ettei hänellä ollut mitään alkoholijuomia hytissä, mutta hän voisi ostaa baarissa tytölle drinkin. Hän ostikin sitten tytölle vodkakolan ja tämän jälkeen he menivät hyttiin. Hytissä he juttelivat samalla, kun hän alkoi hieroa kädellään tytön selkää. Tämä johti siihen, että pian he olivat yhdynnässä keskenään. Tyttö ei missään vaiheessa pannut vastaan vaan oli oikeastaan innokkaampi koko touhuun kuin Benjamin. He eivät käyttäneet yhdynnässä kondomia.

Yhdyntään jälkeen Benjaminin toverit tulivat hyttiin. Tyttö pyysi heiltä tupakkaa, mutta he sanoivat tytölle, että hän saisi itse mennä ostamaan tupakkansa. Tyttö kertoi, ettei hänellä ollut rahaa ja pyysi tämän vuoksi heiltä rahaa. Benjaminin toverit kieltäytyivät antamasta hänelle rahaa, jolloin tyttö sanoi suostuvansa heidän kanssaan yhdyntään, jos he maksaisivat hänelle 500 markkaa. Benjamin arveli tovereittensa antaneen työlle 200-300 Ruotsin kruunua ennen kuin he olivat tytön kanssa yhdynnässä.

Tyttö laittoi rahat käsilaukkuunsa. Benjaminin ollessa suihkussa Isac oli yhdynnässä tytön kanssa Felixin odottaessa vuoroaan. Benjamin ja Isac menivät tämän jälkeen ulos hytistä ja sillä aikaa Felix harrasti seksiä tytön kanssa. He menivät takaisin hyttiin noin puolen tunnin päästä ja siinä vaiheessa tyttö oli jo ehtinyt pukeutua ja Felix makasi sängyssä pyyhe ympärillään. Felix meni suihkuun ja tyttö ja Isac alkoivat leikisti riidellä. Tyttö kuitenkin puri Isacia käteen, jolloin Isac riuhtaisi tytön irti kädestään. Tyttö suuttui ja poistui hytistä katsoen samalla hytin numeron ja sanoi tekevänsä heistä ilmoituksen vahdeille.

Benjamin kiisti syyllistyneensä raiskaukseen; tyttö seurasi häntä vapaaehtoisesti hyttiin ja oli halukas seksuaaliseen kanssakäymiseen. Sen enempää hän kuin hänen toverinsakaan eivät käyttäneet väkivaltaa missään vaiheessa.

Isacin kertomus esitutkinnassa

Isac kertoi kuulustelussa olleensa risteilyllä Benjaminin ja serkkunsa Felixin kanssa. Illan aikana hän ei juonut lainkaan alkoholia. He tanssivat ja pelasivat Black Jackia sekä oleskelivat aluksen toisella kannella muutamien

tuttujen kanssa. He menivät hyttiinsä noin kello 03.00 aikaan.

Hyttin ovi oli auki ja väkeä kulki sisään ja ulos.

Kun hänelle ilmoitettiin kuulustelussa, että häntä epäillään raiskauksesta, hän kertoi, ettei ollut tavannut ketään tyttöä ja ettei hän todellakaan ollut syyllistynyt mihinkään raiskaukseen.

Kun hän oli saanut lukea Benjaminin kuulustelukertomuksen, hän halusi kommentoida sitä seuraavasti: ”Muistan, että joku tyttö puri minua käteen. En muista olinko sukupuoliyhteydessä vai en.”

Felixin kertomus esitutkinnassa

Felix kertoi esitutkinnassa, että hän osallistui risteilylle yhdessä Benjaminin ja serkkunsa Isacin kanssa. Hän joi illan mittaan kaksi drinkkiä. Hän pelasi rulettia, tanssi diskossa ja söi baarissa pizzaa.

Illan aikana hänet pahoinpideltiin laivalla. Hän ei tiedä, kuka häntä oli pahoinpidellyt, koska hänellä ei ollut muistikuvia tapahtumasta. Yöllä hän kävi hyttissä etsimässä tupakkaa. Siinä vaiheessa ei hyttissä ollut muita henkilöitä.

Felix ei tiennyt mitään mistään raiskauksesta eikä hän ollut tavannut laivalla ketään tyttöä, jonka kanssa olisi ollut sukupuoliyhdynnässä. Hänellä oli hatarat muistikuvat yön tapahtumista kasvoihin kohdistuneen iskun johdosta.

Kuulustelujen jälkeen miehet laskettiin vapaalle jalalle.

Muu esitutkinnassa kertynyt aineisto

Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunnosta kävi ilmi, että Tuulan emätinnäytteistä sekä hänen alushousujensa haaraosasta taltioiduista tutkimusnäytteistä voitiin osoittaa viitteitä siemennesteestä, jonka DNA-

tunnisteet sopivat Benjaminin DNA-tunnisteeseen. Kyseisen tunnisteeseen esiintymistodennäköisyys suomalaisessa väestössä on alle 1/miljardi.

Turun yliopistollisen keskussairaalan lääkärinlausunnon mukaan Tuula oli kertonut joutuneensa aamuyöllä kello 03.00–05.30 aikaan kolmen miehen raiskaamaksi. Häntä oli uhattu väkivallalla ja raiskausten jälkeen häntä oli lyöty päähän, jolloin hänen päänsä oli osunut seinään. Yhdynnät olivat tapahtuneet emättimeen. Tuula oli vastustellut ja purrut jossakin vaiheessa yhtä miestä käteen.

Kliinisessä tutkimuksessa todettiin Tuulan oikean käsivarren sisäsivulla parin senttimetrin läpimittainen mustelma. Oikean reiden ulkosivussa oli myös mustelma, jonka Tuula kertoi syntyneen jo ennen epäiltyä raiskausta. Muuten kliinisessä tutkimuksessa ei näkynyt väkivallan merkkejä. Gynekologisessa tutkimuksessa havaittiin, että oikea pieni häpyhuuli oli lievästi turvonnut ja punoittava sekä häpykielen seudussa oli lievä verenpurkauma, muuten gynekologinen tilanne oli normaali.

Lääkärinlausunnossa todettiin, että Tuulan kertomusten ja löydösten välillä ei ollut ristiriitaa; väkivallan merkkejä ei ollut näkyvissä, joten hengenvaaraa ei ollut aiheutunut.

Gynekologisessa tutkimuksessa todetut ulkosynnytinten löydökset sopivat ajankohdallisesti aiheutuneen kerrotulla tavalla ilman ristiriitaa.

Kaiken kaikkiaan esitutkintapöytäkirjassa oli vain 14 sivua yllämainitut lausunnot mukaan lukien! Esitutkintapöytäkirjasta ei käy ilmi, että tapahtumapaikalla olisi tehty teknistä tutkintaa. Vastaajille ei tehty lääkärintutkintaa, mistä olisi esimerkiksi voinut käydä ilmi vastarinnan yhteydessä syntyneitä vammoja. Näillä eväillä

syyttäjä nosti syytteen raiskauksesta kaikkia miehiä vastaan.

Jutun käsittely käräjäoikeudessa

Käräjäoikeuden istunnon alussa ei sen enempää Tuula kuin vastaajakaan, joilla jokaisella oli ruotsalainen asianajaja avustajanaan, vaatineet asian julistamista salaiseksi. Koska myöskään syyttäjä ei tehnyt tällaista vaatimusta, juttu käsiteltiin avoimin ovin yleisön läsnä ollessa.

Seksuaalirikosten ollessa kyseessä lienee tällainen käytäntö melko harvinainen tuomioistuimissamme. Oikeuteen saapuneet kahden paikallislehden naispuoliset toimittajat olivat ilmeisen tyytyväisiä tällaiseen menettelyyn; pääsiväthän he kerrankin oikeuteen seuraamaan raiskaus oikeudenkäyntiä. Tällaiset jutut herättävät aina paljon huomiota, mutta niitä pääsee harvemmin kuuntelemaan oikeuteen, sillä säännönmukaisesti ne käsitellään suljettujen ovien takana.

Koska vastaajat olivat Ruotsista ja Tuula Suomesta, jouduttiin jokainen lause oikeudenkäynnin aikana kääntämään joko ruotsiksi tai suomeksi. Oikeuden puheenjohtaja hoiti tämän raskaan kääntämistyön erittäin taitavasti.

Benjamin kiisti oikeudessa häneen kohdistuneen syytteen. Hän perusteli kiistämistään sillä, että Tuula oli ollut halukas yhdyntään. Yhdyntä tapahtui siten täysin vapaaehtoisesti myös Tuulan osalta.

Isac puolestaan kiisti häneen kohdistuneen syytteen ja kertoi, ettei hän lainkaan ollut ollut yhdynnässä Tuulan kanssa eikä myöskään missään vaiheessa ollut esittänyt minkäänlaisia uhkauksia Tuulaa kohtaan puhumattakaan siitä, että olisi käyttäytynyt väkivaltaisesti häntä kohtaan.

Myös Felix kiisti syytteen ja ilmoitti, ettei ollut ollut sukupuoliyhdyntää Tuulan kanssa. Tuulaa kuulusteltiin oikeudessa perinpohjaisesti. Sekä syyttäjä että vastaajien asianajajat ja Tuulan oma asianajaja esittivät hänelle runsaasti kysymyksiä, joihin hän vastasi johdonmukaisesti ja rauhallisesti.

Tuula kertoi tapahtumasta pääpiirteittäin samalla tavalla kuin esitutkinnassa, joskin huomattavasti yksityiskohtaisemmin. Hän kertoi muun muassa käyttävänsä ehkäisytabletteja ihonhoidollisista syistä. Hänellä ei raiskaustilanteessa ollut tullut mieleen tehdä havaintoja siitä, käyttivätkö vastaajat kondomia tai saivatko he siemensyöksyn. Hän vain toivoi että tilanne olisi nopeasti ohi. Ensimmäisen sukupuoliyhdyntänsä osalta Tuula tarkensi esitutkinnassa antamaansa kertomusta siten, että sen jälkeen kun hän oli ilmoittanut Benjaminille, ettei halua sukupuoliyhteyttä tämän kanssa, Benjamin oli tönäissyt hänet sängyn päälle, jolloin hänen takaraivonsa oli osunut hytiin seinään. Benjamin oli tämän jälkeen painanut hänet toisella kädellään sänkyä vastaan ja riuhtonut toisella kädellään hänen yltään pikkuhousut ja raiskannut hänet.

Tuula kertoi, ettei hän mahtanut mitään Benjaminille ja käsitti olevan parasta olla tekemättä liikaa vastarintaa välttääkseen joutumasta vakavasti pahoinpidellyksi. Samasta syystä jätti hän huutamatta apua tilanteessa.

Kolmannen yhdynnän osalta Tuula tarkensi esitutkintakertomustaan kertomalla Isacin auttaneen Felixiä tönäisemällä Tuulan sängyn päälle.

Tuulan avustaja kertoi Tuulan joutuneen kärsimään suuresti tapahtuman johdosta. Tuulan oli vaikea ottaa minkäänlaisia kontakteja miespuolisiin henkilöihin

tapahtuman jälkeen. Lisäksi hän kärsi pelkotiloista ja joutui käyttämään rauhoittavia lääkkeitä.

Oikeudessa kuultuna Benjamin myönsi olleensa sukupuoliyhteydessä Tuulan kanssa, mutta kuten esitutkinnassa myös oikeudessa hän kertoi, että kyseessä oli ollut vapaaehtoinen yhdyntä, johon myös Tuula oli ollut vähintäänkin halukas. Sen sijaan Isacin ja Felixin tekemisten osalta Benjamin muutti esitutkinnassa antamaansa kertomusta perin pohjin. Benjaminin mukaan sen enempää Isac kuin Felixkään eivät olleet olleet sukupuoliyhteydessä Tuulan kanssa. Kysyttäessä syytä, miksi Benjamin muutti kertomustaan näin olennaisesti verrattuna hänen esitutkintakertomukseensa, hän vastasi olleensa peloissaan ja sokissa, kun hänet oli vieraassa maassa teljetty selliin. Tämän vuoksi hän sitten oli kertonut kuulustelussa poliisille niin kuin esitutkintapöytäkirjan mukaan oli kertonut.

Niin ikään Isac ja Felix muuttivat oikeudessa esitutkinnassa antamaansa kertomusta. Kumpikin kertoi, että mennessään myöhään illalla takaisin hyttiin he olivat olleet väsyneitä ja toivoivat pääsevänsä nukkumaan mahdollisimman pian. Päästyään hyttiin heillä oli ollut täysi työ häätää humalassa oleva Tuula ulos hytistä. Isac kertoi lisäksi, että hän oli jossain vaiheessa laittanut kätensä Tuulan olkapäälle kehottaessaan tätä poistumaan hytistä, jolloin Tuula oli puraissut häntä käteen. Felix puolestaan ilmoitti täysin uutena tietona, että itse asiassa yksi heidät noutaneista vahdeista oli ollut se henkilö, joka oli pahoinpidellyt häntä illan aikana. Tämä pahoinpitely oli johtanut siihen, että hän oli palannut tajuihinsa vasta poliisiputkassa.

Myös Isac ja Felix kertoivat olleensa peloissaan ja järkyttyneitä, kun heidät oli Turussa laitettu selliin. Tämän vuoksi hekin sitten olivat kertoneet esitutkinnassa tapahtumasta eri tavalla kuin oikeudessa. Kertomansa mukaan Felix oli vasta jälkeinpäin ruvennut muistamaan tapahtumia.

Syyttäjä ja Tuulan asianajaja katsoivat, että Tuulan kertomus oli ollut yksityiskohtainen, johdonmukainen ja olennaisilta osiltaan samanlainen kuin hänen esitutkinnassa antamansa kertomus. Tuula oli myös välittömästi tapahtuman jälkeen mennyt laivan infopisteeseen kertomaan tapahtumasta.

Tuulan kertomusta tuki ennen kaikkea Benjaminin esitutkintakertomus, joka - lukuun ottamatta yhdyntöjen vapaaehtoisuutta - oli jokseenkin identtinen Tuulan kertomuksen kanssa. Lisäksi oli epätodennäköistä, että Tuula olisi tehnyt ilmoituksen raiskauksesta, jos yhdyntät olisivat tapahtuneet vapaaehtoisesti.

Syyttäjä ja Tuulan asianajaja katsoivat lisäksi, ettei Benjamin ollut pystynyt antamaan minkäänlaista järkeen käypää selitystä esitutkintakertomuksensa olennaiseen muuttamiseen oikeudessa. Miksi ihmeessä hän olisi kertonut esitutkinnassa, että myös hänen toverinsa olivat olleet sukupuoliyhteydessä Tuulan kanssa, jos se ei pitänyt paikkaansa, varsinkin kun tällaisen seikan kertominen esitutkinnassa ei mitenkään tehnyt hänen kertomustaan uskottavammaksi; onhan jotakuinkin epätodennäköistä, että nuori tyttö viidentoista minuutin seurustelun jälkeen olisi peräjälkeen yhdyntässä kolmen miehen kanssa.

Mitä tulee Isacin ja Felixin oikeudessa antamiin kertomuksiin katsoivat sekä syyttäjä että Tuulan asianajaja, etteivät myöskään Isac ja Felix olleet kyenneet esittämään

hyväksyttävää syytä kertomustensa muuttamiseen. Jos heidän oikeudessa antamansa kertomukset olisivat olleet totta, ei olisi todellakaan ollut mitään järkeä selittää esitutkinnassa, etteivät he tienneet mistään tytöstä mitään - varsinkin kun kumpikin oli kertonut olleensa tuon illan aikana selvin päin.

Syytettyjen asianajajat puolestaan kyseenalaistivat Tuulan kertomuksen uskottavuuden. He esittivät, että ainoa näyttö asiassa oli DNA-kokeen tulos, jonka Benjamin jo esitutkinnassa oli vahvistanut kertomalla olleensa yhdynnässä Tuulan kanssa. Tuulan kertomuksen uskottavuutta vastaan puhuivat myös se:

- että myös Tuula oli muuttanut kertomustaan oikeudessa,
- että hän oli seurannut Benjaminia hyttiin vain hyvin lyhyen ajan kestäneen tuttavuuden jälkeen,
- että hän oli ollut humalassa,
- että hän käytti ehkäisytabletteja vaikkei hänellä ollut poikaystävä,ä,
- ettei hän tiennyt, olivatko myös Isac ja Felix saaneet siemensyöksyn,
- ettei hän tiennyt, käyttivätkö vastaajat kondomia,
- ettei hän ollut hytissä huutanut apua,
- etteivät gynekologiset tutkimukset tukeneet sitä, että hän olisi ollut yhdynnässä kolmen miehen kanssa sekä
- että hän väitti yhden vastaajista kertoneen kuuluvansa Tukholman mafiaan ja uhanneen ampua hänet, mitä väitettä voitiin pitää jonkinlaisena tekaistuna höysteenä hänen kertomuksessaan.

Syytettyjen mukaan Tuulan motiivina rikosilmoituksen tekemiseen oli, että hän halusi ansaita rahaa korvausvaatimustensa avulla.

Käräjäoikeuden päätös

Ahvenanmaan käräjäoikeus katsoi ensinnäkin, ettei asiassa sinänsä ollut merkitystä, oliko Tuula ollut humalassa vai ei kun hän seurasi Benjaminia hyttiin. Yhtä vähän merkitystä oli sillä seikalla, että hän käytti ehkäisypillereitä.

Käräjäoikeuden mukaan raiskausjutuissa on lähtökohtana pidettävä sitä, että naisen toivomusta tai tahdonilmaisua siitä, ettei hän halua yhdyntää, tulee kunnioittaa jokaisessa tilanteessa. Käräjäoikeus totesi lisäksi, ettei raiskausta koskevia rikoslain säännöksiä ole kirjoitettu siten, että raiskauksen edellytyksenä olisi se, että naiselle aiheutuu teosta fyysisiä vammoja. Olennaista on se, että sukupuolielimet ovat kosketuksissa toisiinsa. Tämän vuoksi myöskään siemensyöksyn saaminen ei ole edellytyksenä sille, että tekoa voidaan pitää raiskauksena.

Koska Tuulan mahdollisella humalatilalla toisaalta kuitenkin oli merkitystä siltä osin, kun oli kysymys hänen kertomuksensa uskottavuudesta, käräjäoikeus katsoi tarpeelliseksi arvioida tätä seikkaa tarkemmin. Käräjäoikeuden mukaan Tuula oli kertonut nauttineensa illan aikana kolme olutta, minkä vuoksi ei ollut ollut humalassa. Vastaajien mukaan Tuula olisi ollut humalassa. Esitutkintapöytäkirjan mukaan teko oli tapahtunut noin kello 03.00 aikaan. Vaikka Tuula oli tutkittu Turun yliopistollisessa keskussairaalassa kello 09.30 aikaan, ei tutkimuksen ja lausunnon tehnyt lääkäri ollut tehnyt merkintää lääkärintodistukseen siitä, että Tuula olisi tuolloin ollut humalassa. Tämä osoitti ainakin sen, ettei Tuula siinä tilanteessa ole ollut sellaisessa humalatilassa, että se olisi vaikeuttanut kommunikointia Tuulan ja lääkärin välillä tai että se muuten olisi vaikeuttanut gynekologisen tutkimuksen tekemistä. Tuula oli lisäksi poistuttuaan hytistä mennyt laivan infopisteeseen, jossa oli

tehnyt asiasta ilmoituksen ja myös kertonut hytin numeron. Tuula oli siten mitä ilmeisimmin kyennyt tekemään laivan henkilökunnalle niin yksityiskohtaisen ilmoituksen tapahtuneesta, että laivan henkilökunta oli välittömästi voinut ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi. Näillä perusteilla käräjäoikeus katsoi, että Tuulan humalatilan oli täytynyt olla tapahtuma-aikaan niin lievä, ettei se vaikuttanut hänen kertomuksensa uskottavuuteen.

Käräjäoikeus totesi Tuulan kertoneen esitutkinnassa sukupuoliyhteyden Benjaminin kanssa tapahtuneen siten, että Tuula oli ilmoittanut Benjaminille, ettei halunnut harrastaa seksiä hänen kanssaan. Miehen jatkettua tivaamista Tuula oli kuitenkin jotenkin antanut periksi ja myöntynyt miehen vaatimukseen. Käräjäoikeudessa Tuula sitten muutti kertomustaan edellä kerrotulla tavalla. Tuula oli toisaalta lääkärintutkimuksessa pian tapahtuman jälkeen kertonut asiasta siten, että häntä oli uhattu väkivallalla ja että häntä oli raiskausten jälkeen lyöty päähän ja että hänen päänsä oli osunut seinään. Yllä siteeratut kertomukset erosivat siten toisistaan. Käräjäoikeus totesi, että Tuulaa oli esitutkinnassa kuulustellut miespuolinen virkamies, mikä Tuulan mukaan oli johtanut muun muassa siihen, että hänen esitutkintakertomukseensa oli kirjattu sellaisia termejä, joita hän itse ei milloinkaan käytä.

Arvioidessaan kertomusten eroavaisuuksia käräjäoikeus totesi, että tuomioistuinkäsittelyssä suoritettua kuulustelua on pidettävä kaikkein objektiivisimpana ottaen huomioon, että kaikilla asianosaisilla oli ollut mahdollisuus tehdä hänelle kysymyksiä. Tällaista mahdollisuutta ei ole esitutkintakuulusteluissa. Tuulaa oli lisäksi kuulusteltu

esitutkinnassa vain muutama tunti tapahtuman jälkeen. Käräjäoikeuden mukaan ei sellaista kuulustelua, jossa rikoksen uhri vielä on järkyttyneessä mielentilassa, voida kaikilta osiltaan pitää luotettavana.

Jutussa ei käräjäoikeuden mukaan ollut näytetty, ettei Tuula olisi kielivaikeuksien takia ymmärtänyt, mitä vastaajat olivat hänelle sanoneet eikä myöskään näytetty tai edes osoitettu todennäköiseksi sitä, että Tuula olisi tehnyt rikosilmoituksen taloudellinen etu mielessään. Syytettyjen väitteet Tuulan vajavaisesta kielitaidosta ja taloudellisen hyödyn tavoittelusta jätettiin siten huomiotta.

Tuula oli kertonut, ettei hänellä raiskausten aikana ollut tarvetta ”katsoa alaspäin” tehdäkseen havaintoja siitä, käyttivätkö vastaajat kondomia tai saivatko he siemensyöksyn. Käräjäoikeus ei pitänyt tätä seikkaa mitenkään ihmeellisenä, kun otetaan huomioon se tilanne, mihin Tuula oli joutunut.

Tuula oli käräjäoikeudessa pidetyssä pääkäsittelyssä ensin itse kertonut tapahtumasta, minkä jälkeen hänelle oli tehty suuri määrä kysymyksiä, joihin hän oli epäröimättä ja loogisesti vastannut tavalla, jota käräjäoikeus piti luotettavana ja uskottavana.

Mitä tuli vastaajien kertomuksiin, käräjäoikeus totesi, että Benjamin oli esitutkinnassa ollut tilanteessa, jossa hän ei voinut tietää, mitä hänen toverinsa olivat kertoneet tapahtumasta. Benjamin oli tällöin kertonut myös Isacin ja Felixin olleen sukupuoliyhdyntässä Tuulan kanssa. Käräjäoikeus katsoi, ettei Benjamin ollut oikeudessa kyennyt antamaan luotettavaa selitystä kertomuksensa täydelliseen muuttamiseen Isacin ja Felixin tekemisistä. Koska Tuulan ja Benjaminin kertomukset olivat identtisiä koskien sitä, missä järjestyksessä miehet olivat olleet